

SUOMI-ITÄVALTA YHDISTYS ry
FINNLAND-ÖSTERREICH VEREIN

Saksalainen kirjasto / Deutsche Bibliothek
Pohjoinen Makasiinikatu 7, 00130 Helsinki
www.suomi-itavaltayhdistys.fi

Liebe Mitglieder!

Der Sommer ist vorbei, auch wenn das Wetter noch angenehm warm ist. Der Verein hat für Sie eine große Anzahl von Herbstaktivitäten zu bieten.

Nachfolgend können Sie Genaueres über die kommenden Veranstaltungen lesen. Wir würden uns über eine zahlreiche Beteiligung freuen.

Auf zum Wandern im schönen Nuuksio!

Sonntag, 14.9.2025 um 10:00 (Abmarsch)

(Ersatztermin bei Schlechtwetter: Sonntag, 21.9.2025 um 10:00. Gegebenenfalls werden alle Mitglieder per Mail informiert).

Treffpunkt: 10:00 Uhr beim [großen Haukkalampi-Parkplatz](#) "Haukkalammen iso pysäköintialue", direkt an der Haukkalammentie, die ungefähr 2 km nach dem Luontokeskus Haltia nach links von Nuuksiontie abzweigt. (Wir treffen uns also nicht beim kleineren Parkplatz ganz am Ende der öffentlich befahrbaren Straße zum Haukkalampi.)

Unser ortskundiger Wanderführer Kurt führt uns in einer weiten Schleife rund um den Mustalampi. Die Gehstrecke ist zwischen 4 und 5 Kilometer lang, Gehzeit etwa 2 Stunden. Von Schotterstraßen bis zu schmalen Pfaden ist alles dabei. Es gibt einen kurzen, etwas steilen Anstieg, aber nichts Gefährliches. Besondere Fitness ist nicht erforderlich, beim gemütlichen und **den Teilnehmern angepassten Gehtempo** kann man leicht mithalten.

Zu beachten: Teilnahme auf eigene Gefahr!

Am Schluß der Wanderung kommen wir an den keittokatokset am Mustalampi und am Cafe Haukka am Haukkalampi vorbei. Bei gutem Wetter sind die keittokatokset dann wahrscheinlich schon gut frequentiert. Das Cafe Haukka ist laut Webpage zumindest am 14.9. noch geöffnet.

Der Ausflug ist natürlich wetterabhängig -wir hoffen aber auf Sonnenschein und warme Temperaturen. Gutes Schuhzeug und Regenjacken schützen im Fall des Falles.

Familienmitglieder und Freunde könnt ihr gerne mitbringen.

Herzlich willkommen zum Österreichischen Lesekreis!

Lasst uns zusammen lesen und ins Gespräch gehen. Über gelesenes und darüber hinaus, über das was wir bedeutsam finden, Erfahrungen miteinander teilen, verknüpfen, differenzieren, forschen...

Beim nächsten Lesekreis diskutieren wir die Werke von **Daniel Glattauer**. Wir treffen uns am **Dienstag, den 16. September, um 17 Uhr** in der Deutschen Bibliothek (Pohjoinen Makasiinikatu 7, Helsinki).

Werke von Daniel Glattauer gibt es in Helmet Bibliotheken ([/helmet.finna.fi](https://helmet.finna.fi)), [Goethe-Institut Onleihe](#) und in der [Deutschen Bibliothek](#), Pohjoinen Makasiinikatu 7, Helsinki.

* * *

Einladung zur Ausstellung „Gallen-Kallela, Klimt & Wien“ mit Einführung in englischer Sprache am 4. Oktober 2025 um 13.00 Uhr

Wir laden Sie herzlich ein zur Einführung (in englischer Sprache) und anschließender Besichtigung der Ausstellung „**Gallen-Kallela, Klimt & Wien**“.

Die Ausstellung „Gallen-Kallela, Klimt & Wien“ erzählt davon, wie sich Akseli Gallen-Kallela's Kunst im Austausch mit internationalen Modernisten wie Gustav Klimt und Koloman Moser entwickelte. Sie beleuchtet den von Klimt angeführten Aufbruch der Secession, der durch das Streben nach einer neuen kulturellen Identität, einer modernen Lebensweise und der Erneuerung der Kunst geprägt war.

Zum ersten Mal werden nun Werke von Gustav Klimt in Finnland präsentiert. Neben Gemälden sind auch Fotografien sowie Designobjekte wie Alltagsgegenstände, Schmuck und Mode zu sehen. Die Ausstellung richtet den Blick darauf, wie sich das Wien der Jahrhundertwende zu einem pulsierenden Zentrum der Kunst entwickelte und Akseli Gallen-Kallela in den Kreis dieser Avantgarde-Künstler einband.

Wir konnten **20 Tickets** für die englischsprachige Einführung am Samstag 4. Oktober um 13.30h im Ateneum-Saal reservieren. **Für Teilnehmer an der Einführung: Treffpunkt um SPÄTESTENS 13.00h beim Schalter für Gruppenbuchungen, Eingang vom Valopiha, Ateneumkuja**

Preis: 8 € / Person + [Museumeintritt](#)

Für Mitglieder, die den Mitgliedsbeitrag 2025 bezahlt haben, übernimmt der Verein die Kosten für die Einführung (8 €). Von Mitgliedern, die ihren Mitgliedsbeitrag 2025 nicht bezahlt haben und von Nicht-Mitgliedern wird der Betrag vor Ort in cash eingesammelt.

Bindende Anmeldung bis spätestens 18. September 2025 an sihteeri@suomi-itavaltayhdistys.fi. **Es sind nur noch einige Plätze frei!**

Die Ausstellung kann natürlich auch ohne die Einführung besichtigt werden. Dafür ist keine Anmeldung notwendig. Wir freuen uns darauf, Sie bei dieser besonderen Begegnung von Kunst und Geschichte zu begrüßen!

**Zoom-Vortrag am Montag, 6. Oktober 2025 um 18.00 Uhr zum Thema:
„Anerkannte Volksgruppen und Minderheitensprachen in Österreich“
mit Associate Professor Katharina Tyran**

Welche Sprachen sind in Österreich offiziell als Minderheitensprachen anerkannt? Warum gibt es in manchen Teilen Österreichs zweisprachige Ortstafeln? Und wo hört und sieht man diese Sprachen noch? Dieser Vortrag gibt einen Überblick zum historischen Hintergrund und zur aktuellen Situation der anerkannten Volksgruppen und Minderheitensprachen in Österreich.

Katharina Tyran ist seit September 2024 Associate Professor für Slawistik an der Universität Helsinki. Davor war sie an der Universität Wien und an der Humboldt-Universität zu Berlin tätig. Ihr Fokus liegt auf den südslawischen Sprachen. Ihre Forschungsschwerpunkte beinhalten soziolinguistische Fragestellungen und ein zentraler Schwerpunkt ihrer Forschung ist die kroatische Volksgruppe im Burgenland und ihre Sprache.

Zoom Link:

<https://us06web.zoom.us/j/84663545953?pwd=frZHbOOlpz6JAI8WmhHf62QlrPmu6y.1>

Meeting ID: 846 6354 5953

Passcode: 392623

Vortragssprache ist Deutsch.

Wir freuen uns auf eine lebhafte Teilnahme an der nachfolgenden Diskussion.

* * *

**10.10. Freitag: Oktoberfest - das herrliche Herbstfest der deutschsprachigen
Vereine**

Dieses Jahr richtet der Finnisch-Deutsche Verein Helsinki das traditionelle Oktoberfest aus. Wir verbringen einen lustigen Abend bei gutem Essen und in netter Gesellschaft. Die Oktoberfestmusik, auch zum Mitsingen, bringt uns die Jodelgruppe.

Angemeldete erhalten mit E-Mail die Abendkarte mit drei Menüalternativen zur Auswahl im Voraus.

Ort: Restaurant Zinnkeller, Meritullinkatu 25, Helsinki.

Zeit: ab 18.00 Uhr.

Anmeldung: verbindlich bis 26.9. im Vereinsbüro 09-656 331 oder info@hssy.fi.

WICHTIG: Bitte Namen der Teilnehmer sowie Telefon und/oder E-Mailadresse angeben.

Preis: 39 Euro /Person, enthält ein 3-Gänge-Menü. Den Betrag zahlen Sie bitte auf das HSSY-Konto FI44 2001 1800 0054 42 direkt nach der Anmeldung ein. Im Betreff: OKTOBERFEST/FÖV

HSSY bezahlt die Musik.

SAVE THE DATE: Zoom-Vortrag (auf Deutsch) 5.11.2025

Dieter Hermann Schmitz, Universität Tampere: Von Worms nach Wien: das Nibelungenlied.
Zur Aktualität eines europäischen Epos unter besonderer Berücksichtigung seiner
Schauplätze im heutigen Österreich.

Wann: Mittwoch, 5. November 2025 um 18 Uhr über Zoom:

<https://us06web.zoom.us/j/88073776197?pwd=uyWPZqHuq7EeHyBWdI5SqPiAKzb117.1>

Meeting ID: 880 7377 6197 Passcode: 470964

Das Nibelungenlied, ein Epos aus dem Hochmittelalter, ist seit seiner Wiederentdeckung im Zeitalter der Romantik und seit seiner Verherrlichung zum Nationalepos im 19. Jahrhundert eine dauerhafte Inspiration für Kunstschaffende aller Art – vor allem im deutschsprachigen Raum. Daran hat auch der propagandistische Missbrauch während der NS-Zeit nur wenig geändert. Die Zahl der Prosa-Nacherzählungen, der Kinderbuch-Fassungen und der Comic-Adaptionen ist enorm, Ähnliches gilt für bildliche Darstellungen.

Ende des Jahres 2024 kam die mittlerweile vierte Verfilmung des Nibelungenstoffes in die Kinos. Viele Ortschaften nutzen das Nibelungenlied auch für touristische Werbung – nicht nur Worms und Xanten, sondern auch Hohenems in Vorarlberg oder Pöchlarn in Niederösterreich.

Der Vortrag ist allgemeinverständlich und setzt kein Vorwissen voraus. Eingegangen wird auf Quellen und Entstehung des Epos, auf Nachdichtungen sowie Übersetzungen ins Finnische und nicht zuletzt auf die Verfilmungen. Besondere Berücksichtigung finden die Schauplätze des Epos im heutigen Österreich sowie Bearbeitungen österreichischer Schriftsteller (Lechner, Köhlmeier).

Fotos:

Gijs Naber (Hagen von Tronje) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Rosalinde Mynster (Brunhild) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Jannis Niewöhner (Siegfried von Xanten) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Dieter Hermann Schmitz arbeitet als Universitätslektor an der Uni Tampere. Nebenher ist er Autor und Mitglied im Schriftstellerverband der Region Pirkanmaa. Er ist Vorsitzender des lokalen Finnisch-Deutschen Vereins und seit Jahren im Kulturbetrieb aktiv. Für seinen ehrenamtlichen Einsatz und sein „Engagement für deutschsprachige bürgerschaftliche Aktivitäten“ wurde er 2025 mit dem Margarethe-Aue-Preis ausgezeichnet.

Für die Nibelungen interessiert sich Schmitz seit seiner Kindheit. In den vergangenen Jahren hat er aus aktuellem Anlass mehrfach Vorträge zum Thema „Nibelungen“ in Finnland gehalten.

Nikolausfest am 30.11.2025

Alle Jahre wieder kommt der Nikolaus!

Wann? Sonntag, 30.11.2025 um 16 Uhr
Wo? Bulevardi 16 B, 2. Stock, 00120 Helsinki

Ein Nikolausfest für die ganze Familie mit allem was dazu gehört: Weihnachtliche Musik, Besuch des Nikolaus, Verteilung von Nikolaussackerln an die Kinder, typisch österreichische Kuchen, Kekse und Torten.

Details zum Veranstaltungsprogramm folgen in einer nächsten Aussendung.

* * *

Geben Sie uns Feedback!

Der Finnland-Österreich Verein organisiert jedes Jahr ein vielfältiges und interessantes Programm für seine Mitglieder. Wir würden uns auch über Ihre Vorschläge und Wünsche freuen.

Geben Sie uns gerne Rückmeldung und schlagen Sie mögliche Veranstaltungen vor, die Sie interessieren würden. Der Vereinsvorstand wird diese bei der Planung zukünftiger Aktivitäten nach Möglichkeit berücksichtigen. Vielen Dank für Ihre Unterstützung!

[Zum Feedback-Formular \(Google-Form\)](#)

Antell
1880

Finnlines
a Grimaldi Group company

Hyvät yhdistyksen jäsenet!

Kesä on ohi, vaikka sää onkin vielä miellyttävän lämmin. Yhdistyksellä on jälleen tarjolla runsaasti syystapahtumia, joista voit lukea lisätietoja seuraavassa. Toivomme, että mahdollisimman moni osallistuu tapahtumiimme!

Retkelle kauniiseen Nuuksioon!

Sunnuntaina 14.9.2025 klo 10:00 (Lähtö)

(Varapäivä huonon sään sattuessa: sunnuntai 21.9.2025 klo 10:00. Tarvittaessa informoimme sähköpostitse kaikkia yhdistyksen jäseniä.)

Kohtauspaikka: klo 10:00 Uhr [Haukkalammen isolla pysäköintialueella](#), aivan Haukkalammentien läheisyydessä, joka kääntyy noin 2 km:n päästä Luontokeskus Haltiasta Nuuksiontieltä vasemmalle. (Emme siis tapaa pienemmällä pysäköintialueella Haukkalammen yleisen tien päässä.)

Paikallistuntemusta omaava retkiopas Kurt johdattelee meitä ison kierroksen Mustalammen ympäri. Retken pituus on 4 ja 5 kilometrin välillä, kävely aika noin 2 tuntia. Tarjolla on monenlaista reittiä sorateistä kapeisiin polkuihin. Matkalla on myös lyhyt, aika jyrkkä nousu, mutta ei mitään vaarallista. Mukaan lähtijän ei tarvitse olla huippukuntoinen, mukavassa ja **osallistujille sopivassa kävelyvauhdissa** pysyy helposti mukana.

Huomioitavaa: Osallistuminen omalla vastuulla!

Retken loppupuolella tulemme Mustalammen keittokatosten ja Haukkalammella sijaitsevan Cafe Haukan ohi. Hyvällä säällä keittokatokset ovat tuolloin luultavasti hyvin suosittuja. Cafe Hauka on nettisivujen mukaan auki vielä 14.9.

Retki on luonnollisesti riippuvainen säästä - toivomme auringonpaistetta ja lämmintä. Hyvät kengät ja sadetakit suojaavat tarvittaessa.

Perheenjäsenet ja ystävät ovat tervetulleita retkelle.

* * *

Kutsu „Gallen-Kallela, Klimt & Wien“ -näyttelyyn sekä sen englanninkieliseen esittelyyn 4. lokakuuta 2025 klo 13.00.

Kutsumme sinut sydämellisesti „Gallen-Kallela, Klimt & Wien“ -näyttelyn (englanninkieliseen) esittelyyn ja sen jälkeen tutustumaan itse näyttelyyn.

Näyttely „Gallen-Kallela, Klimt & Wien“ kertoo, miten Akseli Gallen-Kallelan taide kehittyi vuorovaikutuksessa kansainvälisten modernistien kuten Gustav Klimtin und Koloman Moserin kanssa. Klimtin johdolla perustettua, taidetta uudistanutta sesessio-liikettä yhdisti kiinnostus uuden identiteetin kehittämiseen ja moderniin elämäntapaan sekä suuriin julkisiin taideteoksiin ([Ateneum.fi](https://ateneum.fi)).

Näyttely tuo ensimmäistä kertaa Gustav Klimtin maalauksia Suomeen. Kuvataiteen lisäksi näyttelyssä nähdään myös valokuvia sekä muotoilua kuten arjen esineitä, koruja ja muotia.

Näyttely kohdistaa katseensa siihen, miten vuosisadan vaihteen Wien kehittyi taiteen sykkiväksi keskuksiksi ja yhdisti Akseli Gallen-Kallelan näiden Avantgarde-taiteilijoiden piiriin.

Saimme varattua **20 lippua** näyttelyn englanninkieliseen esittelyyn lauantaina 4. lokakuuta klo 13.30 Ateneum-saliin.

Esittelyyn osallistuville: Tapaaminen VIIMEISTÄÄN klo 13.00 ryhmävarausten lippuluukulla, sisäänkäynti Valopihan kautta Ateneumkujalta.

Hinta: 8 € / hlö + [museon pääsyliput](#)

Vuoden 2025 jäsenmaksunsa maksaneiden osalta yhdistys maksaa esittelytilaisuuden kustannukset. Esittelytilaisuuteen osallistuvilta jäseniltä, jotka eivät ole maksaneet jäsenmaksuaan 2025 sekä yhdistykseen kuulumattomilta kerätään 8 euron maksu paikanpäällä käteisenä.

Sitova ilmoittautuminen viimeistään 18. syyskuuta 2025 mennessä sihteeri@suomi-itavaltayhdistys.fi. Paikat varataan ilmoittautumisjärjestyksessä. **Muutama paikka enää vapaana!**

Näyttelyyn voi tuki tutustua myös ilman esittelytilaisuutta. Silloin ilmoittautumista ei tarvita. Toivomme kovasti pääsevämme toivottamaan sinut tervetulleeksi tähän taiteen ja historian erityiseen kohtaamiseen!

* * *

Anna palautetta!

Suomi-Itävalta yhdistys ry järjestää jäsenilleen vuosittain monipuolista ja mielenkiintoista ohjelmaa. Toivomme myös sinulta ehdotuksia ja toiveita yhdistyksen toimintaan. Anna palautetta ja ehdota mahdollisia sinua kiinnostavia tapahtumia. Yhdistyksen hallitus huomioi ne mahdollisuuksien mukaan tulevia tapahtumia suunnitellessaan. Kiitos avustasi!

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfp6BmJ52url5urTyOH1jw5doC7DkuYrtyc8CPKT8fluGo60A/viewform?usp=header> (Google Form -lomake)

Saksankielinen ZOOM-verkkoluento maanantaina 6. lokakuuta 2025 klo 18.00
aiheesta: „Tunnustetut kansanryhmät ja vähemmistökielet Itävallassa“
Apulaisprofessori Katharina Tyran

Mitkä kielet on virallisesti tunnustettu Itävallassa vähemmistökieliksi? Miksi joissakin osissa Itävaltaa on kaksikielisiä paikkakylttejä? Ja missä näitä kieliä kuulee ja näkee vielä? Tämä luento antaa käsityksen tunnustettujen kansanryhmien ja vähemmistökielten historiallisesta taustasta ja tämänhetkisestä tilanteesta Itävallassa.

Katharina Tyran on toiminut syyskuusta 2024 lähtien slavistiikan apulaisprofessorina Helsingin yliopistossa. Sitä ennen hän työskenteli Wienin yliopistossa ja Berliinin Humboldt-yliopistossa. Hän keskittyy ensisijaisesti eteläslaavilaisiin kieliin. Hänen tutkimuspainopisteensä sisältävät sosiolingvistisiä kysymyksiä, ja yksi hänen keskeisistä tutkimuspainopisteistään on kroatialainen kansanryhmä ja sen kieli Burgenlandissa.

Zoom-linkki:

<https://us06web.zoom.us/j/84663545953?pwd=frZHbOOlpz6JAI8WmhHf62QlrPmu6y.1>

Meeting ID: 846 6354 5953

Passcode: 392623

Verkkoluento pidetään saksaksi.
Toivomme vilkasta osallistumista esitelmän jälkeiseen keskusteluun.

* * *

Perjantaina 10.10.: Oktoberfest - saksankielisten yhdistysten upea syysjuhla

Perinteisen Oktoberfestin järjestää tänä vuonna Helsingin Suomalais-Saksalainen Yhdistys (HSSY). Vietämme hauskan illan hyvän ruuan äärellä mukavassa seurassa. Oktoberfest-musiikista vastaa jodlausryhmä, jonka kanssa voi laulaa yhdessä.

Ilmoittautuneet saavat sähköpostitse illalliskortin, josta voi valita ennakkoon yhden kolmesta ateriavaihtoehdosta.

Paikka: Ravintola Zinnkeller, Meritullinkatu 25, Helsinki

Aika: alkaen klo 18.00

Sitovat ilmoittautumiset: 26.9. mennessä yhdistyksen toimistoon 09-656 331 tai info@hssy.fi.

TÄRKEÄÄ: Ilmoita osallistujien nimet sekä puhelinnumero ja/tai sähköpostiosoite.

Hinta: 39 € /hlö, sisältää kolmen kierroksen ateriakokonaisuuden. Maksu tulee maksaa HSSY:n tilille FI44 2001 1800 0054 42 välittömästi ilmoittautumisen jälkeen. Viestikenttään: OKTOBERFEST/FÖV

HSSY maksaa musiikin.

SAVE THE DATE: Zoom-verkkoluento (saksankielinen) 5.11.2025

Dieter Hermann Schmitz, Tampereen yliopisto: Wormsista Wieniin: Nibelungeinlaulu (Nibelungenlied). Eurooppalaisen eepoksen ajankohtaisuudesta huomioiden erityisesti sen tapahtumapaikat tämäänpäiväisessä Itävallassa.

Koska: keskiviikkona 5. marraskuuta 2025 klo 18

Zoom-linkki:

<https://us06web.zoom.us/j/88073776197?pwd=uyWPZqHuq7EeHyBWdl5SqPiAKzb117.1>

Meeting ID: 880 7377 6197 Passcode: 470964

Sydänkeskiajalta peräisin oleva Nibelungeinlaulu löydettiin uudelleen ja sitä ihannoitiin kansalliseepoksena 1800-luvulla romantiikan aikakaudella. Sen jälkeen se on ollut jatkuvana inspiraationlähteenä kaikille taiteentekijöille – erityisesti saksankielisellä alueella. Teoksen kansallissosialismin aikainen propagandistinen väärinkäyttökään ei sitä paloa ole muuttanut. Proosakertomusten, lastenkirjojen ja eepoksesta mukailtujen sarjakuvien lukumäärä on valtava, samoin kuvalliset esitykset. Vuoden 2024 lopulla tuli peräti neljäs Nibelungeinaineistoa käsittelevä elokuva elokuvateattereihin. Monet paikkakunnat käyttävät Nibelungeinlaulu-eeppoa myös matkailumainontaan – eivät pelkästään Worms ja Xanten, vaan myös Hohenems Vorarlbergissä tai Pöchlarn Ala-Itävallassa.

Verkkoluento on yleistajuinen eikä edellytä ennakkotietoja aiheesta. Siinä käsitellään eepoksen lähteitä ja syntyä, nykykieleen tuotua runoutta sekä suomenkielisiä käännöksiä ja elokuvia. Erityisesti esityksessä huomioidaan eepoksen tapahtumapaikat tämäänpäiväisessä Itävallassa sekä itävaltalaisten kirjailijoiden töitä (Lechner, Köhlmeier).

Valokuvat:

Gijs Naber (Hagen von Tronje) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Rosalinde Mynster (Brunhild) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Jannis Niewöhner (Siegfried von Xanten) Foto (c) 2024 Constantin Film Verleih

Dieter Hermann Schmitz toimii yliopistonlehtorina Tampereen yliopistossa. Sen ohella hän on kirjailija ja Pirkanmaan kirjailijayhdistyksen jäsen. Hän on paikallisen Suomalais-Saksalaisen Yhdistyksen puheenjohtaja ja ollut jo vuosia aktiivinen kulttuurin saralla. Vapaaehtoistyönsä sekä saksankielisten aktiviteettiensa ansiosta hänet palkittiin vuonna 2025 Margarethe-Aue-palkinnolla.

Nibelungeinlaulusta Schmitz on ollut kiinnostunut lapsuudesta asti. Viime vuosien aikana hän on aiheen ajankohtaisuuden vuoksi pitänyt Suomessa useita esityksiä aiheesta ”Nibelungit”.

Nikolausjuhla 30.11.2025

Nikolaus tulee joka vuosi!

Koska? sunnuntaina, 30.11.2024 klo 16

Missä? Bulevardi 16 B, 2. krs., 00120 Helsinki

Nikolausjuhla koko perheelle niin kuin kuuluukin: Joulumusiikkia, Nikolauksen käynti, Nikolauspussien jako lapsille, itävaltalaisia kakkuja, keksejä ja torttuja.

Yksityiskohtia tapahtuman ohjelmasta seuraavassa jäsenviestissä.

